

VĚDKO

č. 16

Vydáva ŠKD

ZŠ – P.Kellnera Hostinského

Družstevná 835

Rimavská Sobota 979 01

**MILÍ NAŠI ČITATELIA, PO ROČNEJ ODMLKE SA
VÁM DOSTÁVA DO RÚK ĎALŠIE ČÍSLO NÁŠHO
ČASOPISU.**

**Prinášame nové témy, ktoré boli súčasťou
života na našej škole v ŠKD v tomto
školskom roku**



**I napriek epidemiologickej situácii,
ktorá tento rok zavládla nielen u nás
ale aj vo svete,**

**sme dokázali ďalej tvoriť a prinášať nové
aktivity a úspechy.**

**Snažili sme sa zahrnúť do obsahu časopisu
čo najviac zaujímavostí z ŠKD.**

OBSAH

- 1. Ako si žijeme v ŠKD**
- 2. Medzinárodný deň čokolády**
- 3. Deň železničiarov**
- 4. Svetový deň mlieka na školách**
- 5. Jeseň – mesiac Úcty k starším**
- 6. Návšteva výstavy
v Gemersko-malohontskom múzeu**
- 7. Ponožkový október**
- 8. Halloween**
- 9. Adventné obdobie**
- 10. Voňavé objatie**
- 11. Výtvarná súťaž**
- 12. Fašiangy**
- 13. Deň Zeme**
- 14. Vynášanie Moreny**
- 15. Dni mesta v Rimavskej Sobote**
- 16. Škola v prírode**
- 17. Futbalová abeceda**
- 18. Literárna tvorba detí**
- 19. Na chvíle oddychu**

Ako si žijeme v ŠKD

Začali sme ďalšiu etapu nového školského roka. Už sme sa aklimatizovali v škole po prežitých prázdninách.

Spoznávame nových spolužiakov, vyučujúcich.

My v ŠKD máme utvorených 10 oddelení.

Program máme aj tohto roku bohatý. Deti si odpočinú po vyučovaní formou hry, pohybu vonku, pri športovaní, súťažení. Hravými a zaujímavými spôsobmi sa dozvedia veľa nového, rúčkami precvičia zručnosti prstov.

Taktiež potešia svojich blízkych vyrobenými darčekom, aj kultúrnym programom.

Aj v ďalších mesiacoch deti čaká zaujímavý program. Majú sa na čo tešiť.

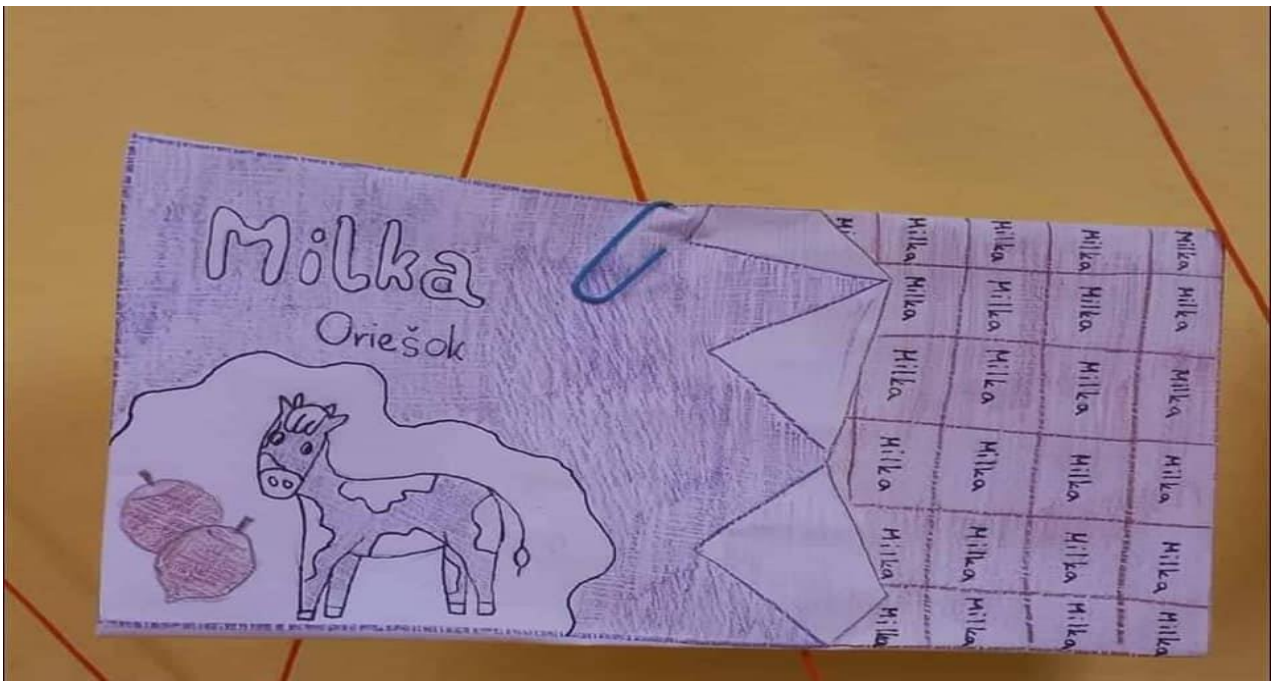
Hlavne však dúfame, že si všetci nájdeme spoločnú reč priateľstva, úcty a nebudeme šetriť „čarovnými slovíčkami“!

kolektív vychovávateľiek

SEPTEMBER

Medzinárodný deň čokolády je oslavou najpopulárnejšej sladkosti na svete čokolády. Čokoláda je okamžitým zdrojom energie pre telo i dušu, pomáha odstraňovať napätie a stres a zároveň vyvoláva v človeku príjemné pocity a pokoj.

Deti dostali úlohu, aby navrhli obal čokolády.



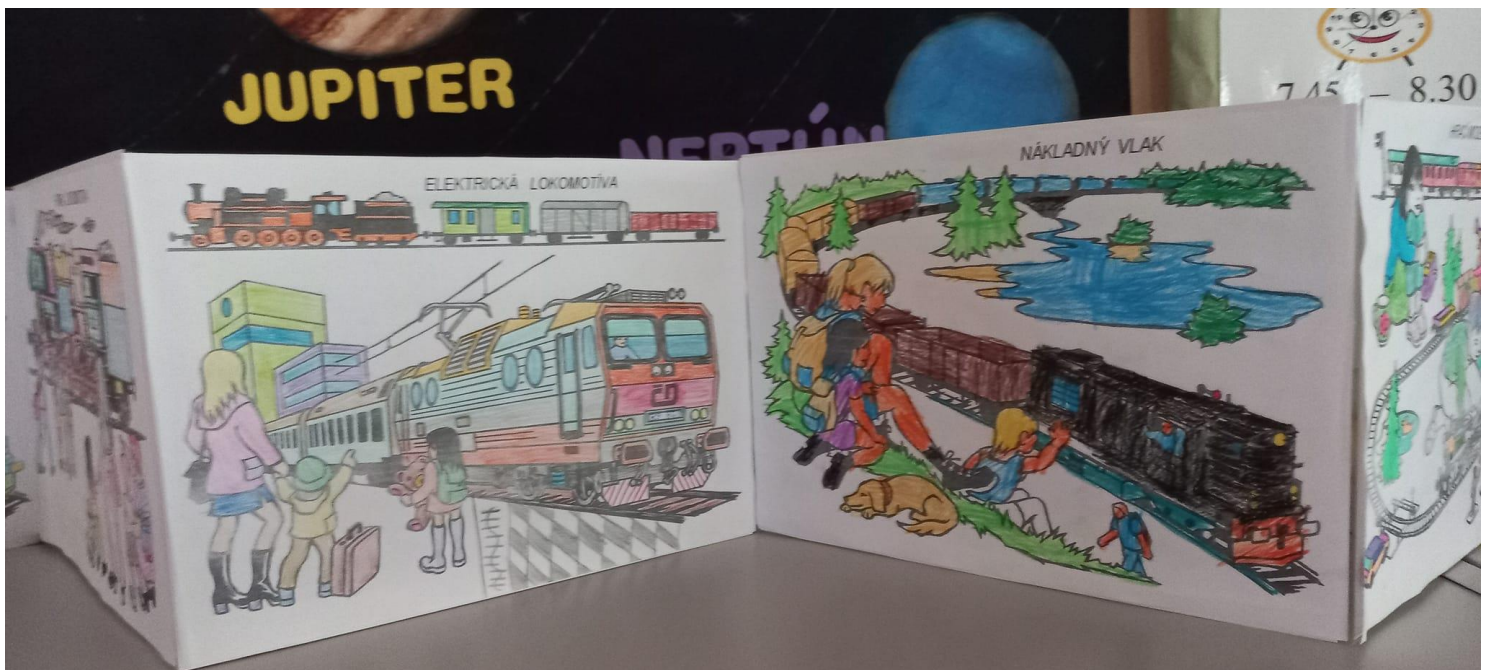
27. september je pre železničiarov výnimočný.

V tento deň si pripomínajú svoj sviatok:

„Deň železničiarov“

Tradícia osláv siaha do roku 1954, keď sa v Prahe konala prvá celoštátna konferencia železničiarov. Presný dátum sviatku železničiarov sa v priebehu nasledujúcich štyroch desaťročí menil, no oslavovalo sa v septembri. V roku 1993 padlo konečné rozhodnutie o konkrétnom dátume. Rozhodla septembrová tradícia a históriou ovplyvnený 27. septembrový deň, kedy sa v roku 1840 otvoril prvý úsek konskej železnice Bratislava – Svätý Jur. Táto konská železnica bola prvou verejnou železnicou nielen na území Slovenska, ale aj v bývalom Uhorsku.

Deti 2.roč.vyrobili leporelo o vlakoch, kde pomenovali aj povolanie(napr.:výpravca,rušnovodič...



Svetový deň mlieka v školách - Svetový deň mlieka v školách je medzinárodnou každoročnou udalosťou podporovanou a propagovanou od roku 2000 Organizáciou pre výživu a poľnohospodárstvo. Mlieko a mliečne produkty pomáhajú naplniť požiadavky na plnohodnotnú výživu rastúceho organizmu. Podstatou tohto dňa je oslava významu mlieka v školách. Je to spôsob, ako sa zamerať na pomoc deťom, zvýšiť ich povedomie, upozorniť na dôležitosť pitia mlieka v školách a na jeho zdravotné prínosy pre rastúce deti.

Deti v oddeleniach vyrábali záložky, projekty o mlieku. Druháci absolvovali aj kvíz o mlieku .



29.9.
Svetový deň
mlieka v
školách.



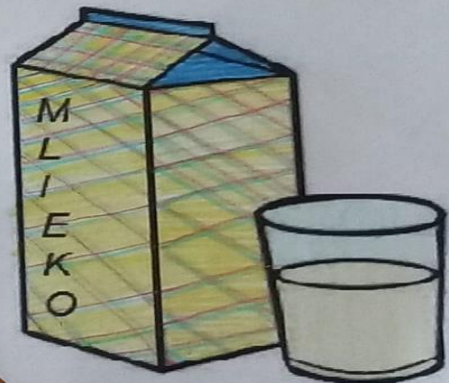
5.B
Emma Slavovská



Svetový deň
mlieka
v školách



Svetový deň
mlieka
v školách



Jeseň nám prináša rozmanité nápady na školské akcie.

JESEŇ NAŠIMI OČAMI obdobiu, na ktoré sa najviac všetci tešíme a ktoré i nás väčších robí ešte stále malými deťmi, predchádza pani ***Jeseň.***

Prinášame Vám ukážky z tvorby našich prvostupniarov.



OKTÓBER – MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Október - mesiac úcty k starším

Nieto krajšieho obdobia v prírode, ako je jeseň,
keď vietor sa hrá s krásne sfarbenými listami.

Nieto krajšieho a jemnejšieho pohladenia,
ako pohladenie starého otca či starej mamy,
nieto šťastnejších chvíľ, ako keď sú s nami.



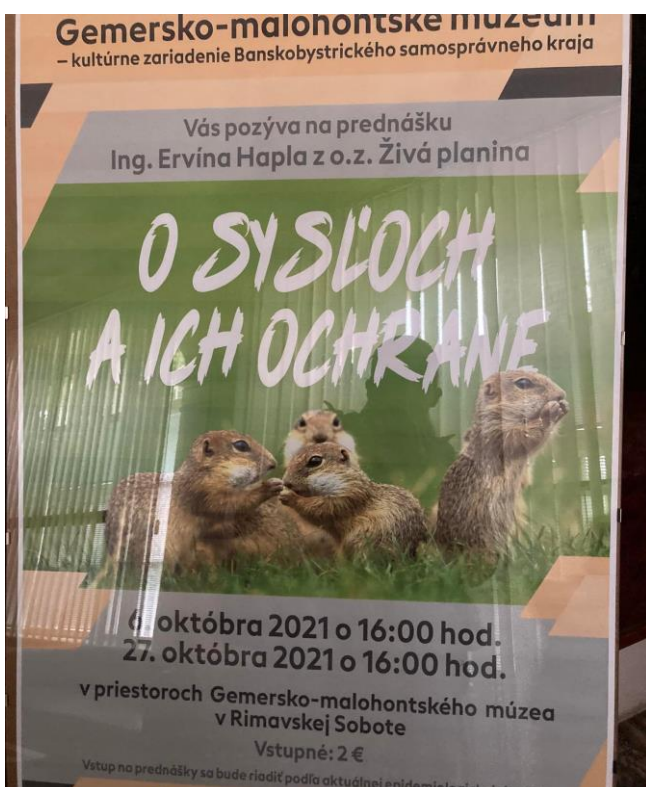
Deti vo svojich oddeleniach vyrobili pozdrav pre svojich st.rodíčov.



MÚZEUM.... SYSLE, SYSL'OVISKO.... boli slová, ktoré sa u nás v triede, vo štvrtok často hovorili. V rámci ŠKD sme sa s pani vychovávateľkou, aj pani učiteľkou vybrali do múzea.

V múzeu sme si pozreli výstavu SYSL'OV... Tety sprievodkyne nám porozprávali mnoho zaujímavých informácií o týchto malých milých zvieratkách. Vedeli ste, že sysle si nerobia zásoby na zimu. Alebo, viete aký tlkot má sysel' počas zimného spánku? My to už vieme. Keďže sme počas návštevy múzea museli byť rozdelení... boli sme si pozrieť aj výstavu o prvom riaditeľovi múzea - Janos Fábry. A pravdaže nám tety ukázali aj múmiu, ktorá nás vždy zaujíma.

žiaci z triedy Červená čiapočka





PONOŽKOVÝ OKTÓBER

V mesiaci október sa zapojili do výzvy PONOŽKOVÝ OKTÓBER všetky oddelenia ŠKD. Pani vychovávateľka S. Matejová rozdala letáky do oddelení a na záver odniesla vyzbierané ponožky na Červený kríž. Ďakujeme všetkým rodičom, ktorí sa zapojili do zbierky: „PODAJ ĎALEJ PONOŽKY“.

**DARUJ POCIT TEPLA A KOMFORTU
PREČO SÚ PONOŽKY
PRE ĽUDÍ BEZ DOMOVA DÔLEŽITÉ ?**

**OCHRANA
PRED CHLADOM**

30 minút
... čas, za ktorý vznikajú omrzliny pri teplote pod 0 °C

5-10 minút
... čas, za ktorý vznikajú omrzliny pri teplote -15 °C

110
... priemerný počet dní za rok pod 0 °C na Slovensku

PRED INFEKCIAMI
baktérie sa ľahko množia vo vlhkých ponožkách
infekcie môžu spôsobiť život ohrozujúce komplikácie

PRÍSTUP
k životu potrebným zdrojom
~ mnoho ľudí bez domova denne prejdú desiatky kilometrov, aby si zabezpečili stravu, nocľah a základné potreby
~ so zdravými chodidlami je prístup k základným potrebám omnoho jednoduchší

DÔSTOJNOSŤ
väčšia motivácia pri hľadaní si zamestnania
darovanie nového páru ponožiek prispieje k zvyšovaniu sebaúcty

PONOŽKOVÝ OKTÓBER
Pomôžeme ľuďom bez domova prežiť zimu

Podaj ďalej PONOŽKY

DARUJ **ZAPOJ** **ZDIEĽAJ**

Daruj NOVÉ ponožky ľubovoľnej farby a veľkosti

Zapoj svojich priateľov a spolu vytvorte zberné miesto

Zdieľaj fotku svojej zbierky na Ponožkový október

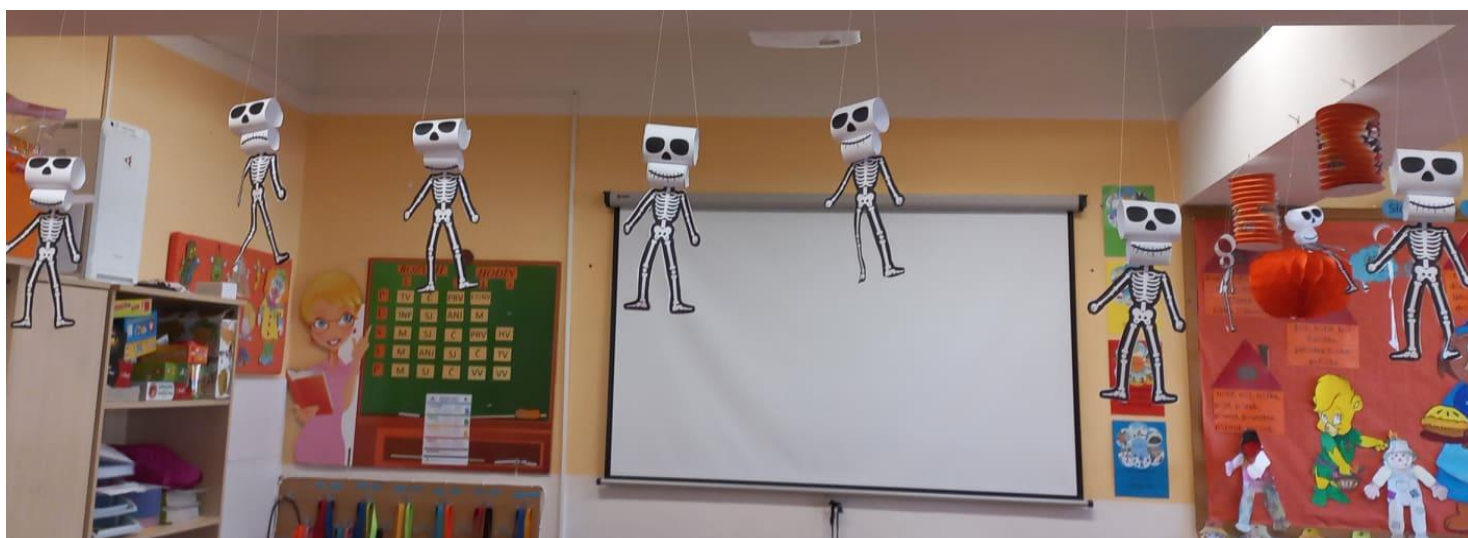
QUEENDOM



Aj tento školský rok ozdobili prvý stupeň našej školy krásne tekvičky a strašidielka. Táto tradícia pochádza zo starodávneho keltského sviatku . Hovorí sa, že Kelti týmto sviatkom oslavovali ukončenie leta a začiatok zimy. Bol to podľa nich sviatok, ktorému ďakovali za úrodu. A my ďakujeme všetkým šikovným deťom a ich rodičom za kreatívne výtvary a spríjemnenie atmosféry blížiacich sa sviatkov.



V ŠKD deti si vyzdobili chodby a triedy pomocou svojich prác, ktoré si vlastnoručne vyrobili.



Adventné obdobie



Deti si v Adventnom období cez prezentácie, zvyky, tradície, vyrábali darčeky pre rodičov, adventné kalendáre, písali list Ježiškovi a vyrábali výrobky na Vianočnú burzu.





Mikulášskom období nám chvíle spríjemnili básničkami a pesničkami naši prváci.



Voňavé objatie

Posledný deň v ŠKD sme si obohatili prechádzkou, avšak nie obyčajnou. Naše kroky viedli do nemocnice na detské oddelenie, aby sme lekárom odovzdali darčeky, ktoré si pre nich deti na Vianoce pripravili. Zaspievali im pesničku Šťastné a veselé a zapriali všetkým krásne Vianoce.



Milí žiaci, vážení rodičia a pedagógovia!

Biely sneh, na okne kvety mrazivé,
všetky deti už túžia po zime.
So zimou Vianoce prichádzajú,
radosť do detských očí prinášajú.
Prežite ich v kruhu blízkych duší,
nech láska a spokojnosť zo všetkých srší.
Prajeme Vám Vianoce krásne,
a keď sviečka na Nový rok zhasne,
nech dobrý pocit Vám v srdci zostane,
tiež šťastie a radosť, tá všetkým pristane.

Praje vedenie
Základnej školy P. Kellnera Hostinského

27 2022



**Mestská knižnica mesta Piešťany, Mesto Piešťany, RTVS,
Literárne informačné centrum Bratislava, Slniečko,
literárno-umelecký mesačník pre deti, BIBIANA,
Medzinárodný dom umenia pre deti v Bratislave,
vydavateľstvá SPN - Mladé letá, Verbarium, TRIO Publishing
a nakladateľstvá Albatros**

vypisujú výtvarnú súťaž pre žiakov 2. - 4. ročníka základných škôl, špeciálnych škôl, školských klubov a ZUŠ pri príležitosti 100. výročia narodenia skvelej slovenskej spisovateľky, prekladateľky, redaktorky a učiteľky

Kláry Jarunkovej

s názvom

O DEŤOCH, KTORÉ ŠLI HĽADAŤ ROZPRÁVKU...

Klára Jarunková napísala svetové knihy pre mládež ako *Jediná* či *Brat mlčanlivého Vlka*.

Pre mladšie deti vytvorila zas rozprávky:

O vtáčikovi, ktorý vedel tajomstvo;

O dievčatku, ktoré šlo hľadať rozprávku;

O psovi, ktorý mal chlapca a ďalšie.

Prečítajte si niektoré z nich a nakreslite, čo sa vám najviac páčilo. Môžete to urobiť ľubovoľnou výtvarnou technikou vo formátoch A3 alebo A2.

Súťažné práce musia obsahovať: názov rozprávky, meno a priezvisko žiaka, adresu bydliska, triedu a adresu školy, meno a kontakt na pedagóga (telefón, e-mail), podpísané súhlasy so spracovaním osobných údajov pedagóga a tiež súhlas zákonného zástupcu so spracovaním osobných údajov žiaka.

Práce posielajte poštou alebo prineste osobne na adresu: **Mestská knižnica, Školská 19, 92101 Piešťany** od **15.1.2022** do **15.4.2022**

Vaše ilustrácie, maľby, rytiny, malé plastiky či plagáty vyhodnotíme a autorov ocenených prác pozveme na slávnostné vyhodnotenie súťaže v júni 2022 v Mestskej knižnici mesta Piešťany.

V prípade otázok o súťaži volajte na t. č. 033/7725982, 0917565991, alebo píšete na e-mailovú adresu: kultura@kniznica.sk

u. fond na podporu umenia

Z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Súťažné kategórie:

1. kategória - žiaci ZUŠ

2. kategória - žiaci základných škôl, špeciálnych škôl a školských klubov



Pri príležitosti 100.výročia spisovateľky sa deti z ŠKD zapojili do výtvarnej súťaže:
O VTÁČIKOVI,KTORÝ VEDEL TAJOMSTVO
práce druhákov



FAŠIANGY- symbol veselosti, zábavy, hodovania.

Je to obdobie od Troch kráľov do Popolcovej stredy. Sú prechodom medzi zimným a jarným obdobím. Počas fašiangov prevláda bujará zábava, organizujú sa svadby a zabíjačky.

Posledný štvrtok pred koncom fašiangov sa v minulosti nazýval aj tučný štvrtok. Končia sa pochovávaním basy. Počas tohto obdobia sa premenili chodby a triedy prvého stupňa našej základnej školy.

Pre deti sme pripravili KARNEVAL v odd.ŠKD.



22. apríl je deň, ktorý je už 52 rokov zapísaný v kalendároch ako deň venovaný našej planéte. V súčasnosti je **Deň Zeme** populárnym a celosvetovo uznávaným sviatkom. Oslavujú ho milióny ľudí na celom svete a každoročne si ho na našej škole pripomíname aj my.

Deň plný zábavy, súťaže, kvízu či tvorivých dielní....strom, dráčik a Hopla – hra z odpadového materiálu.



Práce druháčků

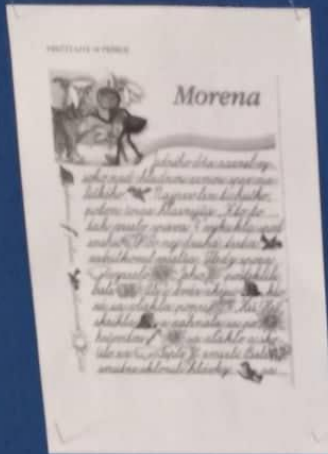


Vynášanie Moreny

So zimou sme sa rozlúčili tradične tak, ako to bývalo zvykom na slovenskom vidieku v minulosti - „Vynášaním Moreny“ „Morena, Morena! Kde si prebývala?...“ takto sme sa prihovárali spolu s deťmi z ŠKD z troch tried symbolu zimy, keď sme ju niesli ku rieke Rimave. Sprievod sme ukončili na moste kde sme ju zapálili a hodili do rieky. Vyhnali sme tak zimu, choroby a všetko zlo.

Vo vestibule chodby sme vystavili aj práce detí





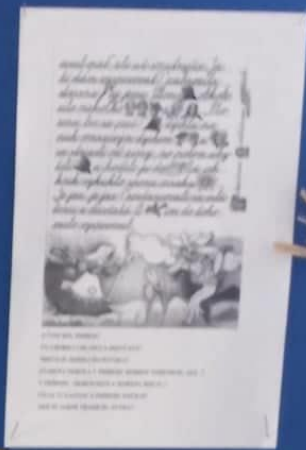
Vynášanie Moreny
(2 týždne pred Veľkou nocou)

Jeden z najpôvodnejších zvykov, ktorý sa zachoval do dnešných dní. Kým sa **MORENA** **šiel** v rýchlom kľúbe, ľudia skrývali a chystali prasiatka a prasiatka sa mu snažili vyvolať.

Tento zvyk má korene v predkresťanskom období, keď ľudia verili, že prasiatka skrývajú nebezpečné sily, ktorých konanie mohli ovplyvniť. Týmto spôsobom pripravovali aj obrádky súčasných období.

Morena symbolizovala zimu, prasiatka boli chystkami, aby prasiatka jej mohli byť zaťatí, vďaka čomu mohli byť šťastní. Mala podobu stromovej figúrky obdĺžnikovej či žeravých kôst, ktorá mala nadväzovať na sprievod a púť. Pri bránu sa vyťahovala zvonkami a hruškami do všetkých smerov.

Najzaujímavejším momentom vynášania Moreny je šero, keď ľudia spievajú piesne a dajú jej lyžičku pred Veľkou nocou. V niektorých regiónoch vynášajú Morenu aj do dieťaťa, stromu figúrku v podobe stromu muža.



DNI MESTA V RIMAVSKEJ SOBOTE

Vystúpenie našich detí z ŠKD. Deti sa predviedli z ľudovým a moderným tancom. Deti nacvičili p. vychovávateľky Sojková, Négyesiová, Pindiaková a Petrovská.





Škola v prírode

V nádhernom prostredí Nízkyh Tatier pri obci Jasenie, sa nachádza rekreačné stredisko Lomnistá, ktoré v dňoch

23. – 27.05.2022 navštívili žiaci 4. ročníka, aby prežili dlho očakávanú „Školu v prírode“. Počas pobytu nechýbalo: dobré počasie, krásna príroda, mnoho aktivít s animátormi, medveď Nanuk, strelba z luku i vzduchovky, hry na ihrisku, vychádzky po okolí spojené so spoznávaním rastlín a okolia, putovanie lesom, večerné aktivity, rozlúčková diskotéka, nočný pochod, dobrá strava, učenie a vyhodnotenie družstiev. Domov sa žiaci vrátili so zážitkami na ktoré budú dlho spomínať.



Futbalová abeceda pod vedením Štefana Baloga

Dňa 14.6.2022 navštívil prvákov futbalový tréner, aby im ukázal ako prebieha futbalový tréning.

Deti si vyskúšali jednoduché prihrávky s loptou, kľučky a strelu na bránu. Na záver si zahráli futbal.



O zázračnom kvete

Žilo raz jedno dievča so svojimi rodičmi, ktoré sa volalo Bria. Mala kobyľu menom Škorica. Preto sa volala Škorica, lebo mala farbu srsti ako škorica. Bria a Škorica žili vo Východných Karpatoch. Škorica bola plemeno Kvetský zázrak. Jedného dňa sa Bria a Škorica vybrali na prechádzku do krásneho lesa, kde bolo veľmi veľa krásnych kvetov, ktoré nádherne voňali. No lenže jeden kvet bol zázračný, pretože stačilo, aby ho Škorica len ovoňala, premenila sa na krásneho jednorožca, ktorý mal hebkú, bielu žiarivú srst. Keď sa to Bria dozvedela, nechcela to nikomu povedať, pretože sa bála, aby to niekto nevyužíval, že je Škorica jednorožec. Bria so Škoricou chodili do tohto lesa, keď Bria chcela, aby sa Škorica premenila na jednorožca. A na to, aby sa Škorica premenila na jednorožca musela Bria povedať čarovné slová, hneď ako Škorica ovoňala zázračný kvet. Raz sa Bria a Škorica vybrali do lesa a išli k tomu zázračnému kvetu, aby sa Škorica premenila, lenže keď ovoňala ten kvet, tak sa na jednorožca nepremenila. Bria sa zamyslela, prečo sa Škorica nepremenila. O pár dní sa vybrala Bria so svojou mamou do knižnice a tam bola jedna veľmi milá pani, ktorá jej povedala: „Ahoj dievčatko, ako sa voláš?“ Bria povedala: „Dobrý deň, volám sa Bria.“ Milá pani sa Brii spýtala, akú knižku by si rada pozrela alebo požičala. Bria pani povedala, že by si prosila požičať knihu o jednorožcoch. Milá pani sa jej spýtala, že či má koňa. Bria odpovedala: „Áno, mám koňa, volá sa Škorica, prečo sa pýtate?“ „Len tak“

Milá pani jej povedala, nech si zoberie túto knihu o jednorožcoch, a že si ju má nechať navždy, a že Brii tá kniha pomôže vyriešiť problém s jej koňom. Bria sa čudovala odkiaľ tá pani vie, že Škorica je jednorožec, a že potrebuje pomoc zistiť, prečo sa Škorica nepremenila na jednorožca. Keď sa Bria spýtala pani skade vie, že je Škorica jednorožec, tak pani odpovedala: „Ja to vidím pretože koňom rozumiem.“ Briu to zaskočilo. Bria sa ešte spýtala pani, či nevie, prečo sa Škorica nepremenila. Pani povedala: „V tej knihe nájdeš odpoveď na tvoj problém!“ Keď Bria prišla večer domov, hneď išla za Škoricou a išla ju nakrímiť, dať jej vodu a trošku sa s ňou pomazať. Bria povedala Škorici: „Neboj sa Škorica, zajtra zistím, ako sa môžeš zase premeniť na jednorožca.“ Celá rodina už nedočkavo čakala na Briu, kedy príde zo stajne, aby sa všetci spolu mohli navečerať. Večera bola veľmi fajná a pri stole panovala veľmi dobrá nálada. Po večeri dala Bria mamke a ockovi dobrú noc. Keď Bria prišla do svojej izby, ešte si išla čítať knihu od tej pani, ktorú stretla v knižnici. Na druhý deň išla Bria so Škoricou do knižnice a Bria zase stretla tú pani. Tento krát sa jej pani predstavila: „Volám sa pani Púpavová, to je moje skutočné meno Bria.“ Pani Púpavová sa spýtala: „Bria, už si vyriešila problém so Škoricou? Bria odpovedala: „Nie, nevyriešila. Mohla by ste mi pomôcť prosím?“ Pani Púpavová sa jej spýtala, či číta knihu od nej. Bria jej povedala: „Áno čítam, včera som prečítala celú jednu kapitolu.“ Pani Púpavová jej povedala, že v tretej kapitole nájde odpoveď na svoj problém a keď tú odpoveď zistí, Škorica sa opäť premení na jednorožca. Bria sa pani Púpavovej veľmi poďakovala, ale potom Briu napadlo, ako premení Škoricu naspäť na normálneho koňa. Tak sa Bria ešte rýchlo spýtala pani Púpavovej

: „ Ako sa Škorica premení na normálneho koňa?“ Pani Púpavová Bria odpovedala, že keď nájde v knihe odpoveď, ako premeniť Škoricu na jednorožca , nájde tam aj odpoveď, ako ju premeniť späť na koňa. Bria sa pani Púpavovej ešte raz poďakovala a so Škoricou išli domov. Bria rozmýšľala nad tým , čo jej pani Púpavová povedala. Keď Bria a Škorica prišli domov, išla čítať knihu od pani Púpavovej. Bria už bola na 3 kapitole, keď do izby vstúpila mamka. Spýtala sa Bria , čo číta. Bria jej povedala, že knihu o jednorožcoch. Mamku to neprekvapilo, pretože vie, že Bria má veľmi rada kone. Len ju veľmi zaujímalo, prečo práve o jednorožcoch a nie o normálnych koňoch. Mamka to nechala tak a išla do kuchyne upratovať. Bria potom prišla za mamkou a spýtala sa mamky, že či má rada jednorožce. Mamka jej odpovedala : „ Áno mám, ale ešte viac krásne Mustangy.“ Bria bola rada že mamka má celkom rada jednorožce. V knižke od pani Púpavovej naozaj našla odpoveď na to, ako sa Škorica premení na jednorožca. V knižke bol jeden malý papierik na ktorom bolo napísané:

Čarovné zaklínadlo pre Škoricu

Kvet zlatý je ako čarodejník, keď Škorica ovonia zlatý kvet, ktorý sa volá Zlatokôň, Škorica jednorožcom sa stane. Keď chceš Škoricu premeniť na jednorožca povedz toto: Žiarivú farbu má môj kôň po premene na jednorožca premeň sa teraz.

Na druhom papieriku bolo napísané na odkliatie Škorice: Odkliatie pre Škoricu je ako čarovanie, čarovné slová Škoricu premenia na normálneho koňa , keď chceš Škoricu premeniť na normálneho koňa povedz toto: Farba ako škorica je môj kôň , na normálneho koňa premeň sa teraz.

Bria prezradila tajomstvo, že je Škorica jednorožec a celá rodina sa tešila. Celý príbeh sa končí tak, že Bria a jej mamka si založili jazdecké centrum Škoricové.



Autor : Alexandra Mező

Trieda : 4. A

Na chvíle oddychu:





Hurá
leto!